

Sperrefrist: fredag 7.1.83 kl.1100

PRESSEMELDING

Stortingsmelding om Maktutredningen fremmet i dag:REGJERINGEN INVITERER TIL DEBATT OM HVORLEDES OPPNÅ BEDRE
SAMFUNNSSTYRING

- Regjeringen legger med dette frem en Stortingsmelding om Maktutredningens arbeid. Maktutredningen har rettet søkelyset mot en rekke viktige sider ved de økonomiske og politiske forhold i vårt land og bør danne grunnlaget for en grunnleggende politisk debatt. Ved siden av å markere avslutningen av dette omfattende samfunnsvitenskapelige forskningsprosjekt, er Stortingsmeldingen ment som et bidrag og invitasjon til en slik debatt.

Slik innleder Regjeringen sin Stortingsmelding nr. 44 (1982-83): Om Maktutredningen, som i dag ble fremmet i Statsråd av Statsministeren, vel 10 år etter at prosjektet i sin tid ble igangsatt av Regjeringen Bratteli. I Stortingsmeldingen har Regjeringen redegjort for Maktutredningens hovedkonklusjoner og drøftet noen sentrale problemstillinger som utredningen reiser. Meldingen skisserer også visse prinsipper og enkelte metoder for å oppnå bedre samfunnsstyring, uten at man her har funnet det naturlig å fremme mange konkrete forslag. Målet i denne omgang må etter Regjeringens mening være å skape en bredest mulig oppmerksomhet og debatt omkring de styringsproblemer Maktutredningen har belyst, noe denne meldingen er ment som et bidrag til.

Stortingsmeldingen fremhever at Maktutredningen ikke kan gi noe entydig eller enkelt svar på spørsmålet om hvilke institusjoner eller grupper i samfunnet som kan sies å ha oppnådd økt makt. Den gir derfor heller ikke

grunnlag for forestillinger om at det skulle finnes noen dominerende og udemokratiske skjulte maktsentra i det norske samfunn.

Det er et viktig punkt i Maktutredningen at det ikke bare er folkevalgte politiske organer som har politisk makt og innflytelse i samfunnet, men at dette også gjelder andre institusjoner og grupper som f.eks. de store organisasjonene. Regjeringen understreker i meldingen at organisasjonssamfunnet på den ene side representerer en viktig og positiv side ved vårt deltakerdemokrati. På den annen side advarer Regjeringen mot å overlate for stor makt og innflytelse til organisasjonssamfunnet, og understreker at organisasjonenes makt er en utfordring, og til tider kan være et problem for de folkevalgte organers stilling.

Meldingen understreker at den utvikling som i Maktutredningen beskrives som fremveksten av organisasjonssamfunnet, forhandlingsøkonomien og den "segmenterte stat" har skapt en rekke styringsproblemer og representerer en sentral utfordring for det parlamentariske demokrati. Svekket helhetsstyring og samordning og økt spillerom for interesse- og sektorhensyn er kanskje den viktigste konklusjonen vi kan trekke av Maktutredningens analyser, mener Regjeringen. Meldingen peker også her på at det ifølge Maktutredningen ofte kan være en motsetning mellom offentlig engasjement og offentlig styring, og at bedre samfunnsstyring synes å forutsette en begrensning i omfanget av det offentlige engasjement, mindre detaljregulering og færre selektive tiltak.

Regjeringen understreker i meldingen at bedre helhetsstyring og samordning bare kan oppnås ved å vise politisk vilje og mot til å si nei og kunne prioritere de ulike interesser opp mot hverandre. En omlegning av politikken med større vekt på bruk av generelle rammebetingelser, klarere ansvarsdeling mellom myndigheter, organisasjoner og private, desentralisering og økt konkurranse vil imidlertid legge forholdene til rette for bedre samfunnsstyring. Regjeringen

forutsetter at Stortinget selv vil vurdere slike spørsmål om eventuelle endringer i sin arbeidsform og utredningskapasitet som Maktutredningen kan reise, og peker samtidig på at et system med åpne høringer i nasjonalforsamlingen er blant de tanker som er nevnt vedrørende forutsetningene for folkevalgt styring i vårt land.